אף על פי פרק חמישי כתובות נח.

קוביוסטום. גונב נפשות: **הגיעו.** לנוקם ואין המקח בטל. ובברייתא היא בג"כ בהמוכר פירות המוכר עבד לחבירו ונמצא גנב או קוביוסטום הגיעו שסתמן גנבים הן: **לסטים מוציין.** אין דרכו בכך: **מוכתב למלכות.** מטה למלכות על שזה לגזור עליו שיהרגנו כל מולאתו: **קנא אים לבו.** וסבר וקביל: **קבל מסר והלך.** קיבל עליו בעל את המומין לסימפון ליכא למיחש לשמא תשקה לאחיה ולאחותה איכא למיחש: **מסר.** האב לשלומי הבעל או שהלכו שלומי האב עם שלומי הבעל ליכא למיחש שמא תשקה לאחיה ולאחותה דהא ליתנהו גבה [1]ואיכא למיחש לסימפון: בת כהן בקיאה היא בשמירת תרומה ולמוכרה בימי טומאתה. בת ישראל אינה בקיאה בכך: **בארוסה.** וכת כהן דהוחיל והיא בבית אביה טרח אביה למכור תרומה בחולין לימי טומאתה לפי שהוא רגיל בכך: **אבל בנשואה.** שנותן לה בעלה מזונות בביתה כגון מעבה אשתו על ידי שלים תתן במתמיתין (לקמן דף סד:): **מחנה חולין.** לפי שכל כבודה בת מלך פנימה[2] ואחיה ואחיה אינן אצלה שיתעסקו בצרכיה: **רבי יהודה אומר נותנין לה הכל תרומה כו'.** בין רבי יהודה לרבי טרפון איכא דאילו ר' טרפון סבר נותנין לה תרומה כדי מזונותיה ואע"פ שאם צריכה לחולין ובאה למכור תרומה אין דמי תרומה מגיעין ליקח בהן חולין שהרי יקרים הם מן התרומה שהכל קופצים עליהן ורבי יהודה נותנין לה תרומה כשיעור שאם באת ליקח מחצה חולין לא תפחות מן דמי מחצית חולין אבל טורח מכירה מוטל עליה למכור לאתה תמת חולין: **נותנין לה תרומה כפלים בחולין.** קסבר לא מטרחינן לה למוכרה בשויה אלא נותן לה תרומה הרבה כדי שתתנה בזול ותמצא לוקחין הרבה: **איכא בינייהו טירחא.** בין רבי יהודה לרבן שמעון: **והאי קנין אחיו הוא.** וכי מיית ליה פקע ליה קנינו אבל כנסה הרי היא אשתו לכל דבר והכתוב קראה אשתו דכתיב (דברים כה) ולקחה לו לאשה[3] דקנייה בביאה וכי היכי דקידושי ביאה מאכילין בתרומה לאיתקוש הוויות להדדי כך מאכילין ביבמה: **השתא בפני הבעל.** חוץ מיום אחד אמרת לא אכלה כולם בפני היבם דעל ידו אין לה לאכול דלאו קנינו היא מיבעיא ליה למימר דלא אכלה: **קמייפא.** משנה ראשונה שהוסרת משעת מירוסין שהתורה התירתה והם גזרו עד שיגיע זמן לא גזור מפני סימפון אלא שמא תשקה הלכך משנתחייב לזונה דמייחד לה דוכתא וליכא למיחש לשמא תשקה שריר: **ובתרייתא.** משנה אחרונה שחזרו וגזרו עד שתכנס לחופה חשו לסימפון: אלא

[1]קוביוסטום הגיעו מאי איכא לסטים מזויין או מוכתב למלכות הנהו קלא אית להו מכדי בין למר ובין למר לא אכלה מאי בינייהו איכא בינייהו קבל [2]מסר והלך: רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה וכו': אמר אביי מחלוקת בבת כהן לכהן אבל בבת ישראל לכהן דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה ואמר אביי מחלוקת בארוסה אבל בנשואה דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה תניא נמי הכי [3]רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה ר"ע אומר [4]מחצה חולין ומחצה תרומה במה דברים אמורים בבת כהן לכהן אבל בת ישראל לכהן דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה במה דברים אמורים בארוסה אבל בנשואה דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה רבי יהודה בן בתירא אומר נותנין לה שתי ידות של תרומה ואחת של חולין רבי יהודה אומר נותן לה הכל תרומה והיא מוכרת ולוקחת בדמים חולין רבן שמעון בן גמליאל אומר כל מקום שהוזכרה תרומה נותנין לה כפלים בחולין מאי בינייהו איכא בינייהו טירחא: היבם אינו מאכיל בתרומה: מאי טעמא [5]קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין דאחיו הוא: עשתה ששה חדשים בפני הבעל: השתא בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא [6]זו ואין צריך לומר זו קתני: זו משנה ראשונה כו': מאי טעמא אמר עולא ואיתימא רב שמואל בר יהודה משום סימפון בשלמא לעולא קמייתא שמא ימזגו לה כוס בבית אביה ובתרייתא משום סימפון אלא

קוביוסטום. פירש בקונטרס גונב נפשות ולא משמע הכי בפרק קמא דבכורות (דף ה. ושם) [7]דקא אמר ליה קיסר לרבן גמליאל משה רבכם גנב היה או קוביוסטום היה או שאינו בקי במשניות היה והתם אמרינן קמי דאמאילה לאשונה דבכלנן של לוים אתה מולא כו' כבר השיבו ועוד להגיעו מפרש בקונטרס דלוכסם הכי איתנהו ואין נראה שיהיו רוב העבדים גונבי נפשות ונראה כפירוש רבינו חננאל דמפרש קוביוסטום משתם בקונית והא דאמרי' (חולין דף נח:) ויאמר שלחני כי עלה השחר אמר ליה יעקב וכי גנב אתה או קוביוסטום אתה שאתה מתירא מן השחר לפירוש הקונטרס אתי שפיר ולפירוש רבינו חננאל נמי י"ל שדרך משתקין בקונית שטשין בהן ודרכן להטמין מבני אדם: **הנהו קלא אית להו.** פירש בקונטרס וסבר וקביל וקשה לר"ת דבריש המוכר פירות (נ"ב דף נב: ושם) אמר בהדיא ליסטים מזויין או מוכתב למלכות אומר לו הרי שלך לפניך ועוד אמרינן בפרק האומנין (נ"מ דף פ. ושם) שפתה זו שוטה היא נכפית היא כו' הרי זה מקח טעות אם כן בהנך מומי ניחוש לסימפון ומפר"ת קנא אית להו ולא שביתי ולא מייתינן נהו לסימפון כיון דלא שביתי והנהו נמי דפרק האומנין לא שביתי והא דאמרינן בפרק המגרש (גיטין דף פו. ושם) לאתקין רב יהודה בשטרא דעבדי עבדא דבן מולדך לעבדות ופטיר ועטיר מן ערוני מלכא ומלכתא לא משום שהיה צריך להתנות כדפי' דבסתמא נמי הוי מקח טעות אלא משום שופרא דשטרא ורבינו אליהו היה מקיים פירוש הקונטרס דהיכא דקיבל המוכר מעות אמרי' מדלא בדק הלוקח קודם נתינת מעות הני מומין לאית להו קנא א"כ סבר וקיבל והא דאומר לו הרי שלך לפניך מיירי קודם שנתן הלוקח מעות וקנא משמע כן בפרק המוכר פירות (נ"ב דף נב:) דפריך [8][שם הגיעו לאו משום דרוכא הכי איתנהו וש"מ דאולינן בתר רוכא ומאי פריך דלמא] המוליא מתבירו עליו הרמיה אלמא מיירי שהלוקח מוחזק: [9]**ואפילו** בולן **בפני הבעל** חוץ מיום אחד אינה אוכלת. פירש בקונטרס דהוא הדין אפילו כולם בפני הבעל לא אכלה משמע דקנין כספו פקע ליה אלא דאי כולן בפני הבעל הוה אכלה מיהא בחיי ובר"ת נראה דהך דרשא דדרים בגמרא קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין דאחיו הוא אסמכתא בעלמא הוא דמדאוריתא מיכל אכלה ולפי משנה ראשונה היכא דאכלה בחיי הבעל אוכלת נמי בזיקת היבם מדקתני ואפי' כולם בפני הבעל חוץ מיום אחד משמע הא כולן בפני הבעל אוכלת ועוד דתנן בפרקין בסדר משנת ירושלמית הגיע זמן ולא נשאו או שמתו בעליהן אוכלות

מסורת הש"ס

א) כ"ב נב: קדושין יח., ב) [הא דמיירשין הכא לסימפון בסתר הייני כרב דאמר לעיל מפירתה לכל מון מתרומה. גי' ת"ר], ג) [תוספתא רפ"ה], ד) [ירמות סו:], ה) [עריובין טו. וש"נ], ו) [ועי' בתוס' לעיל מח: שלהי ד"ה רב אסי], ז) [תהלים מה], ח) [ירמות לו.], ט) [עי' בטורות ה. איתא בגיטפתא אחרת וע' רש"י בחולין מז: ד"ה ועוד שאלו], י) גי' רש"ל, כ) שייך לעיל דף מז ע"א על המשנה.

תורה אור השלם

ו. וכהן כי יקנה נפש קנין בספו הוא יאכל בו וילוד ביתו הם יאכלו בלחמו: ויקרא כב יא

מוסף רש"י

הגיעו. הרי הוא שלו, דקתם עבד גנב הוא (קדושין יא.). מאי איכא לסטים מזוין. הוכא נפשות וסופו ליהרג (רשב"ם ב"ב צב:) דהא לא שביתי ולא קבלי עליו, או מוכתב למלכות. שנתחייב מיתה למלך (קדושין יא.).

עין משפט נר מצוה

מה א מי' פ"ב מהל' מיסות הלכה יב:

תוספות רי"ד

התם דוכתא מייחד לה. פי' מאחר שהוא זן אותה תמיד מוציאה מבית אביה ומייחד לה מקום שלא תפסיד מזונותיו. פי' כי היכי דלא ליכול אינש בהדה: ר"ת אומר וכו' אמר אביי מחלוקת בבת כהן לכהן אבל בת ישראל לכהן דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה פי' בת כהן אם תטמא יחליף לה אביה חולין בתרומה וחזיא לה ולא הצטרך למוכרה לכהנים בזול ולקנות חולין בייקר אבל בת ישראל לכהן אין מי שיחליף לה וחצטרך למכור להם בזול הלכך נותנים לה מחצה חולין; ואמר אביי מחלוקת בארוסה פי' ובת כהן. אבל בנשואה ר"ה מחצה חולין ומחצה תרומה: היבם אינו מאכיל בתרומה מ"ט קנין בספו אמר רחמנא והאי קנין דאחיו הוא פי' והלכך אין לו כח להאכילה בגינו אך אם אכלה בחיי הבעל אוכלת דיבם במקום בעל קאי ומכח בעלה קאכלה: או כלם וכו' השתא כלם בפני הבעל חוץ מיום א' אמרת לא אכלה כלן בפני היבם דע"י אין לה לאכול דלא קנינו הוא לא מיבעיא זו ואצ"ל זו קתני: זו משנה ראשונה וכו'. הגיא בתוספתא ולא היבמה עד שתבעל. פי' זו רבנן שאמרו הגיע זמן ולא נשאו שהיא אוכלת בתרומה הוא משנה ראשונה אבל ב"ד של אחריהם אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה וכן היבמה עד שתבעל ואע"ג דאכלה בחיי בעלה מ"ט אמר עולא ואיתימא ר"ש ב"י משום

מצאו לאחר מכן בעלה ומתו בעליהן שהיכם מאכילין בלא ביאה דומיא דהגעת זמן דמיירי בלא נשאו דאי אחר ביאה פשיטא דאשתו גמורה היא ועוד מכיא ראיה מדתניא בתוספתא זו משנה ראשונה רבותינו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא היבמה עד שתבעל והיינו טעמא דמשנה ראשונה דכשלא אכלה בחיי הבעל אינה אוכלת דהא איכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה דהא כיון דלא הגיע זמן בחיי הבעל לא נדק לה דאינו מייב במזונותיה אלא מ"כ עמד בדין וברח כדאמרינן בהחולץ (יבמות דף מח:) ולא מייחד לה דוכתא וטעמא משום שאין דרך לאחר אלא מיד הוא רגיל או לאחר או לייחס לכך לא תקנו לה מזונות מיבם כמו שתקנו לה מזונות בהגעת זמן דבעל אבל כשאכלה בחיי הבעל אי ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה נמי ליכא למיחש דכיון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא בבית אביה מקמתא אוכלת שם בכל שעה ואינה זזה ממקומה וא"ת ומאחר דמדאוריתא אכלה כשנפלה מן הנשואין למה אסורה למשנה אחרונה עד שתיבעל הא ליכא למיחש לסימפון שכבר נבדקה בדיקת פנים וי"ל דומר דמאחר שאסרו ארוסה שהגיע זמנה אסרו נמי ביבמה משום דמיתלפא בה ששתיהן זמן כניסתן לאתר אבל ק"ק אי תשיבא יבמה קנין כספו דיבם הא דקאמר ביבמות בפרק אלמנה (דף סז: ושם) גבי הא דתנן היבם פוסל ואינו מאכיל אי בת כהן לישראל היא פסיל לה ושבה אל בית אביה כו' ה"ל למימר דהא קנייה כדקאמר התם גבי אירוסין וי"ל דומבה אל בית אביה אתא לאיפסל בת כהן לישראל למידק הא מעיקרא לא אכלה כדאמר התם (דף סח.) א"כ לא אייתר לשומרת יבם אלא הכי קאמר ושבה כתיב כלומר דווקא אותה ששבה אל בית אביה אבל זאת שזקוקה ליבם אינה שבה שהרי תשובה כאילו קנויה לו: **השתא בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא.** ה"ג [לא] זו אף זו קתני לא מיבעיא ששה חדשים בפני הבעל ושבה בפני היבם דלא אכלה אלא אפילו כולם בפני הבעל חוץ מיום אחד לא אכלה וכן מוכיח בירושלמי דמפרש כולה מתניתין [בלא] זו אף זו: מאי

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com